

Bilag 2.

KAMMERADVOKATEN

København, den 16. maj 1958.

Til folketingets præsidium.

I skrivelse af 17. f. m. har præsидiet anmodet mig om en udtalelse om, hvorvidt udtalelser af et folketingsmedlem fremsat på et gruppemøde i folketinget må anses omfattet af bestemmelsen i grundlovens § 57, 2. pkt., hvorefter intet folketingsmedlem for sine ytringer i folketinget uden tingets samtykke kan drages til ansvar uden for samme, og jeg skal i den anledning tillade mig at ytre:

Regler om parlamentsmedlemmers immunitet har, jfr. Poul Andersen: Dansk Statsforfatningsret. (1954) p. 293-294, udviklet sig i England, blev optaget i Frankrigs forfatninger fra det 18. og 19. århundrede og vandrede derfra over i en række andre europæiske statsforfatninger, således i Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1849 § 61, der er den direkte kilde til den nugældende § 57 i grundloven af 1953.

Den ved sådanne regler hjemlede udvidede ytringsfrihed er begrundet i hensynet til folketingsmandatets særlige natur; det er anset nødvendigt for den rette udførelse af hvervet som folketingsmedlem, at tingets medlemmer i denne deres egenkab frimodigt skal kunne udtale sig om alle statens anliggender, som kommer til forhandling i tinget, uden i den anledning at skulle risikere forfølgelse fra offentlig eller privat side, medmindre folketinget selv giver sit samtykke dertil. Reglerne skal sikre det enkelte folketingsmedlem, at ingen udenforstående kommer til at afgøre, for hvilke i hvervets medfør fremsatte ytringer medlemmet vil kunne drages til ansvar, og skal tillige tjene til værn for tingets værdighed, der ville kunne lide under en modsat ordning.

Efter grundlovens § 57, 2. pkt., gælder immuniteten *ytringer i folketinget*. Ved

„ytringer“ må forstås udtalelser i ord, altså sproglige tilkendegivelser i mundtlig eller skriftlig form. Der er dog i den statsretlige teori almindelig enighed om, at også afstemninger, selv om disse ikke udtrykkes direkte i ord, men f. eks. derved at medlemmerne rejser sig op som tilkendegivelser med en sproglig mening, må anses omfattet af immuniteten. Andre handlinger falder altså uden for denne.

Med hensyn til den nærmere forståelse af udtrykket „i folketinget“ bemærkes på den ene side, at ikke enhver ytring fremsat af et folketingsmedlem i folketingsalen eller i de af folketinget i øvrigt brugte lokaler omfattes af immuniteten, på den anden side at immuniteten ikke er begrænset alene til ytringer, der fremsættes af et folketingsmedlem som led i dettes deltagelse i forhandlingerne i folketingets møder i salen. Det har i teorien steds været antaget, at ikke blot ytringer af et folketingsmedlem på vælgermøder eller i aviser og tidsskrifter falder uden for immuniteten, men at dette også må gælde om ytringer af privat natur, som et folketingsmedlem fremsætter over for et andet medlem eller over for ikke-medlemmer, selv om ytringen fremkommer i folketingsbygningen eller endog i selve salen, medens tingets forhandlinger foregår.

Immuniteten gælder med andre ord — samstemmende med dens formål og begrundelse — sådanne ytringer, der fremsættes af et folketingsmedlem under udøvelse af sin virksomhed som sådan, altså når folketingsmedlemmet i sammenhæng med tingets virksomhed tager stilling til emner, som af regeringen, af vedkommende medlem selv eller af andre medlemmer bringes frem til behandling eller afgørelse i tinget.

Der kan derfor ikke være tvivl om, at